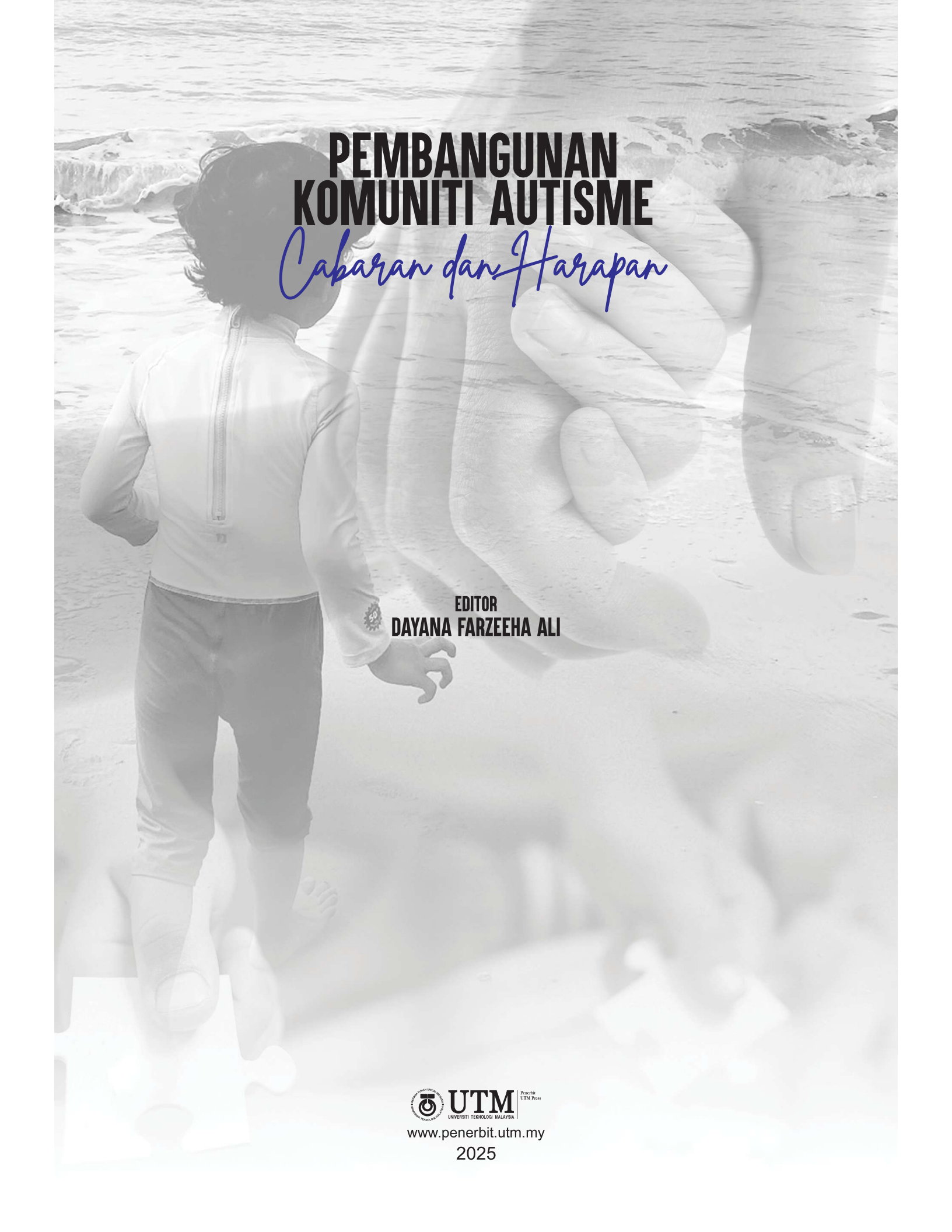

PEMBANGUNAN KOMUNITI AUTISME

Cabaran dan Harapan

PEMBANGUNAN KOMUNITI AUTISME

Cabaran dan Harapan

EDITOR
DAYANA FARZEEHA ALI

UTM
UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA

Penerbit
UTM Press

www.penerbit.utm.my

2025

First Edition 2025
© **DAYANA FARZEEHA ALI** 2025

Hak cipta terpelihara. Tiada dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi, dan isi kandungan buku ini dalam apa juga bentuk dan cara apa jua sama ada dengan cara elektronik, fotokopi, mekanikal, atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan & Inovasi), Universiti Teknologi Malaysia, 81310 UTM Johor Bahru, Johor Darul Ta'zim, Malaysia. Perundingan tertakluk kepada perkiraan royalti atau honorarium.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from Deputy Vice-Chancellor (Research & Innovation), Universiti Teknologi Malaysia, 81310 UTM Johor Bahru, Johor Darul Ta'zim, Malaysia. Negotiation is subject to royalty or honorarium estimation.

Editor/Editors: **DAYANA FARZEEHA ALI**
Editor Penyelaras/Acquisition Editor: **RASYIAH ABDUL RANI**
Pereka Kulit /Cover Designer: **NUR' ATIQA ARSHAD**

Diatur huruf oleh /Typeset by:
DAYANA FARZEEHA ALI
Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi
UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA
81310 UTM Johor Bahru,
Johor Darul Ta'zim, MALAYSIA

Diterbitkan di Malaysia oleh/
Published in Malaysia by:
PENERBIT UTM PRESS
UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA
81310 UTM Johor Bahru,
Johor Darul Ta'zim, MALAYSIA
(Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM) dan
Persatuan Penerbit Buku Malaysia (MABOPA)
no. keahlian 9101)

Dicetak di Malaysia oleh/
Printed in Malaysia by:
JASAMAX ENTERPRISE
No.16, Jalan Kebudayaan 2,
Taman Universiti,
81300 Skudai,
Johor Darul Ta'zim,
MALAYSIA

Cataloguing-in-Publication Data
Perpustakaan Negara Malaysia
A catalogue record for this book is available from the
National Library of Malaysia
ISBN 978-983-52-2167-5

KANDUNGAN

<i>Penyumbang</i>		<i>vii</i>
<i>Prakata</i>		<i>ix</i>
BAB 1	AUTISME DAN PEMBANGUNAN KOMUNITI <i>Dayana Farzeeha Ali</i>	1
BAB 2	CABARAN DAN HARAPAN DALAM PEMBANGUNAN KOMUNITI <i>Zakiah Mohamad Ashari dan Siti Halimah Zakaria</i>	17
BAB 3	PENGENDALIAN TERAPI <i>Nurul Farhana Jumaat dan Nur Fakhira Auni Mohd Fuad</i>	41
BAB 4	PEMBANGUNAN KEMAHIRAN DERIA MOTOR HALUS <i>Nor Farahwahidah Abdul Rahman, Nur Amira Soleha Nor Aminni, dan Ashamimi Maisara Ashaari</i>	65
BAB 5	PEMBANGUNAN BILIK MULTISENSORI <i>Dayana Farzeeha Ali, Ruzana Ramli, Nuruljannah Abd Wahab, dan Aimi Ruzaini Ahmad</i>	91

BAB 6	PEMBANGUNAN KEMAHIRAN SOSIAL	111
	<i>Hanifah Jambari dan Mohd Rasidi Ali</i>	
INDEKS		129

PENYUMBANG

Aimi Ruzaini Ahmad *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Ashamimi Maisara Ashaari *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Dayana Farzeeha Ali *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Hanifah Jambari *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Mohd Rasidi Ali *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Nor Farahwahidah Abdul Rahman *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Nur Amira Soleha Nor Aminni *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Nur Fakhira Auni Mohd Fuad *DF & K Group Sdn Bhd, Taman Mutiara Mas, Skudai*

Nurul Farhana Jumaat *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Nuruljannah Abd Wahab *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Ruzana Ramli *DF & K Group Sdn Bhd, Taman Mutiara Mas, Skudai*

Siti Halimah Zakaria *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

Zakiah Mohamad Ashari *Fakulti Sains Pendidikan dan Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia, Johor Bahru*

PRAKATA

Buku ini dihasilkan sebagai satu usaha bersepadu dalam memahami, menyokong, dan memperkasa individu yang berada dalam gangguan spektrum autisme (ASD). Dalam masyarakat yang semakin kompleks dan mencabar, individu dengan autisme serta keluarga mereka memerlukan sokongan menyeluruh daripada pelbagai pihak untuk menjalani kehidupan yang bermakna. Buku ini, hasil kolaborasi pelbagai penulis yang pakar dalam bidang masing-masing, menggabungkan perspektif teori, praktikal, dan pengalaman komuniti untuk menawarkan panduan yang komprehensif. Buku ini mengupas pelbagai aspek berkaitan autisme, termasuk definisi, cabaran, dan peluang untuk membangun komuniti yang lebih mesra autisme. Ia bermula dengan memperkenalkan konsep autisme serta cabaran yang dihadapi oleh keluarga, guru, dan komuniti dalam menyokong golongan ini. Bab-bab seterusnya memberi tumpuan kepada strategi dan pendekatan praktikal, penggunaan terapi multisensori dan pelaksanaan bengkel interaktif untuk ibu bapa dan pendidik. Penekanan turut diberikan kepada pembangunan bilik multisensori sebagai satu inovasi penting dalam menyokong keperluan deria individu dengan autisme.

Kami ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Pusat Jaringan Industri dan Komuniti (CCIN), Universiti Teknologi Malaysia (UTM), Yayasan Penyayang Iskandar Puteri, Sekolah Kebangsaan Taman Universiti 1, dan Pusat Terapi Cara Kerja MindCare Centre atas kerjasama, sokongan, dan sumbangan yang tidak ternilai dalam merealisasikan penerbitan buku ini. Penghargaan juga ditujukan kepada semua pihak yang terlibat secara langsung atau tidak langsung, termasuk para penyelidik, pendidik, profesional kesihatan, ibu bapa, dan individu dengan autisme yang telah berkongsi pengalaman serta pandangan mereka. Kami berharap agar

buku ini menjadi rujukan utama kepada pendidik, ibu bapa, profesional kesihatan, dan masyarakat umum dalam memahami isu-isu berkaitan autisme serta memupuk empati dan sokongan yang diperlukan. Harapan kami agar buku ini menjadi titik tolak kepada lebih banyak perubahan positif dalam membina komuniti yang menyantuni keperluan semua pihak, tanpa mengira perbezaan. Semoga usaha kolektif ini mampu mencetuskan lebih banyak inisiatif dalam membangun masyarakat yang inklusif dan penuh kasih sayang.

Dayana Farzeeha Ali

Universiti Teknologi Malaysia

2025